

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petih vrst á 1 D, od 10—15 petih vrst á 1 D po 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; novice, poslano, Izjave, reklame, preklici petih vrst 3 D; poroke, zaroček velikost 15 vrst 30 D; ženitne pomidbe beseda 75 n. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafova ulica št. 5, priljubljeno. — Telefon št. 304.

Uradništvo "Slov. Naroda" Knafova ulica št. 5, L. nadstropje

Tel. 34.

Dopise sprejema le podpisana in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vraca.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadno dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadno dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poštnina plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1 mesečno	10—	1 mesečno	18—

Pri morebitnem povrašju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Rusija, ki se poraja.

Doba »sturma« in »dranga« v komunizmu v Rusiji je že minila. Izkušnja je pokazala, da je komuna nemogoča, zakaj tam, kjer vse prideva vsem, noči nihče delati več kot drugi, vsakdo stremi pridobiti si čim več blaga: najmočnejši in najbolj zviti prevladujejo, enakopravnosti in pravičnosti je manj kot v demokratični dražbi. Kar je bilo v komunistični stranki idealnega še od začetka, je izginilo; v vodilni stranki sta zavladala realizem in želja po dobičku. Kakor so znali v Franciji ob koncu velike revolucije »republikans nautes« izkorisčati državo v svoje namene, tako je zdaj tudi v Rusiji. Tani je nastal nov sloj, neke vrste socialistični stan — »sovjetska buržoazija« ali kratko »sovburci«.

V nasprotju z buržujskim kapitalisti, so uveljavili »sovburci« neko tolovajsko gospodarstvo, njihovo premoženje ni novo pridobljeno bogastvo, temveč star kapital, ki je prešel v druge roke in je bil odtegnjen prejšnjemu svojemu produktivnemu nainetu. Ta nepričakovana in temeljita izpремembra je uničila vse narodno gospodarstvo, katerga pa »sovburci« niso znali vzgraditi na novih temenjih. Zato je njih gospodarstvo omajano. Spekulacija je edino sredstvo za obogatanje v tolvajsko državo: gospodarstvo s pa-pirnatim deratjem brez vsake vrednosti ovira vsako zdravo podjetnost, preprečuje vse pametne račune. Zato pa so razmere v Rusiji tako labilne in žalostne. V veliki državi brez voditeljev na gospodarskem polju ni napredka.

Na drugi strani stoji kmet, to se pravi ves narod. Njegovega gospodarstva ni uničila slaba žetev — te slabe žetve so bile tudi preje, temveč pomanjanje poljedelskega orodja in fabrikatov, rekvizicije in davki, nered in nesigurnost. Kljub temu kmet dela in se ne briža za politiko in komunizem. Postal je trmast in nezaupljiv; omejuje se le na svoje gospodarstvo in računa samo s svojo delavno močjo. Njegovo življenje je grenko, težko, enostavno, brez sladkorja in soli, brez petroleja in piva. Živi skoraj življenje pračloveka. Tupatam se mu pošreči skriti žito pred birci, no 50 km od želesnice je že nedotakljiv, ker tja ne sega več bolježeviška vlada. Splošna draginja je bila njemu v prilog, za-

kaj v njegovih rokah je najboljše blago — kruh. Tega ne prodaja za sovjetske rublje, temveč zamenjava ga za blago pri gladih meščanah. Tako so se preselile iz mesta vasi najboljše oblike, čevljii, pohištvo, celo klavirji in splošno se sodi, da je ves srebrni denar (nad sto milijonov carkarskih rubljev) izginil v kmetskih žepih ker v inozemstvo denar ni šel.

Vse kar je bilo med višjim slojem — med sovburi — in kmetom, je uničeno. Tovarniški proletarij je skoro docela izginil, kajti večina tovarn stoji, delavci pa so se vrnili na kmetje, saj so večinoma sami še pristni kmetje, mesta pa so izgubila več kot polovico svojega prebivalstva.

Inteligenco, Izobražene vodilne kroge ruske družbe, je uničil ne samo teror, temveč tudi lakota in beda. Komunizem je potisnil gospodarstvo tako nizko, da nima narodenih sredstev, da bi gojil umetnost in znanstva, ki jim sovjetska politika tudi ni privoščila svobodnega razmaha. Tako so bili strokovnjaki prisiljeni delati kot navadni delavci. Tisti, ki so še ostali profesorji itd., morajo opravljati surovodelo vsakdanjega življenja, zakaj služičadi ni več. Tolstega utopije so uresničile na veliko škodo celokupnega naroda in njegove hodočnosti. Brez sposobnih duševnih voditeljev tudi narod ne more napredovati.

Veleporestnik je tudi izginil in ž njim tudi prosvetljeni stan mestnih in pokrajinskih uradnikov, kakor tudi samouprave. Ker zemlja ni več predmet prepričanja, zakaj vse je razdeljeno in mnogo zemlje je brez gospodarja (število prebivalstva se je namreč zelo zmanjšalo), je odpadlo tudi nasprote med velikim in malim posestnikom, zato vlada na deželi demokratična enakost in razmere so postale kakor pravimo, — domače, presrečne. Kmetje so v mnogih krajih poklicali nazaj prejšnje veleporestnike, dali so jim zemljo, od njih pa zahtevalo, da jim sedaj kot izobraženi ljudje pomagajo s svojim znanjem in svojimi nasveti. Narodno edinstvo se polagoma poraja, v burji in viharju mednarodne revolucije prihaja narodno čuvstvovanje med narodom vedno bolj do veljavje. Zato je nastal oni protižidovski val, o katerem se je že toliko pisalo.

Po gospodstvu boljševizma bo vzvratel nacionalizem, ki se bo mora celo razviti v nacionalni šovinizem.

Diferenciranje posamnih razredov v Rusiji bo še v bodočem na dnevnem redu: posamni sovburi se bodo razvili v podjetnike, mnogi kmetje, ki so kljubovali vsem težkam in obdelovali zemljo, bodo izrabili draginjo v svojo korist (kadar so to storili za časa revolucije francoski kmetje) in tako bo splaval na deželi na površje nov družbeni razred — veleketmetje. Ti bodo glav-

na opora nove vlade. V svojem mišljaju bodo demokratični, surovi, strogo nacionalni in neusmiljeni z vsemi, ki rušijo mir in red, da narančnost reakcionarni. Veleketmetom se bo podredil vaški proletarij, obubožani in sestradanji ljudje, ki bodo opravljali posle pravcatov sužnjev, samo, da bodo imeli kaj jesti. Skratka: v Rusiji bo zavladalo zopet predpotopno gospodarstvo in robstvo, ako ne bo Rusiji pomagal ostali svet, da si zopet znova izgradi svoje gospodarstvo.

N. Jezerski.

Ministrstvo narodnega zdravja in bolnice v Sloveniji.

(Službena izjava.)

Povodom raznih novinarskih vest o stanju v bolnicama v Sloveniji Ministrstvo Narodnog zdravja saopćuje:

Prilikom inšpekcije sanitetskih uslanova v Sloveniji otkrivene su razne neurednosti in službi, radi čega će krivci po svršenoj istrazi po zakonu biti pozvani na odgovornost.

Razni dnevni listovi v Sloveniji prikazivali su radi krize u bolnicama državnih upravu in lošem svetlu in kao da se Ministrstvo narodnog zdravja nije brinulo za te bolnice. Medutim istina je ovo: Od svih pokrajina Slovenija je dobila najviše novčanih sredstava prema broju svojeg stanovišta. U budžetu za 1922/23 predviđeno je na jednog stanovnika

U Sloveniji . . . . . 23 Din.
u Hrvatskoj i Slavoniji 10 «
u Dalmaciji . . . . . 16 «
u Bosni i Hercegovini 12 «
u Črnoj gori . . . . . 16 «
u Srbiji . . . . . 17 «
u Bačko, Banatu i Baranji 12 «

ako se računalu i prihodi u pojedinih pokrajinama, koji se zadržavaju za potrebe narodnog zdravlja i ona Slovenija od svih pokrajina dobiva najviše.

Za prvi 7 meseci 1922 god. davanu su naknadni krediti, i tu je Slovenija računajući na jedan bolnički krevet dobila više od ostalih pokrajina. Bolnicama u Sloveniji prema podacima računovodstva u Ljubljani stajalo je za prvi 7 meseci na razpoloženje preštevno 15 Din. po bolesniku na dan. Dok su uprave ostalih bolnica u državi mogle sa ovom sumom da izlaza na kraj, uprave bolnic u Sloveniji ogranicile su svoje delovanje in otpustile naiveči do bolesnika. U isto vreme obavljena je i inšpekcija u bolnicama u Dalmaciji i tom je prilikom ustanovljeno, da su dalmatinske

dni vidim na stebri glave dveh čudakov in poboljševalcev sveta, z nadpisom: Jaz govorim! Prvi od njih, z dolgo proško brado, kot Rabindranath Tagore, se imenuje Luis Häusler in trdi, da je politični odrešenik Nemčije — drugi pa predstavila novega Krista. Prvi govor sam onim, ki so se abonirali za pol leta — ima torej smisla za »mamon« — drugi iz podobnega »idealizma« — zoper par dni — in trebuh je preplenjen z ogromnimi vprašanji . . . Jaz hodim milo njih in nisem radoveden . . .

3.

Če nimam nobenega opravka, holdim v Zoološki vrt . . . Zverine so vse zelo domače in publiku jim vzbuzdajo prejšnja jedi . . . Največje simpatije uživajo opice — kot povsod na svetu — ki nagradę publiko bogato za poklonjevanje slasčice . . . Tako domače so, da se v kletkah celo plode . . . Maja meseca se je rodil lev, je kot večji maček in majčkana psička mu igra vlogo mame. Zelo srčano je, ko se mladi princ igra s to silni mamo.

Tudi mladi medvedki so . . . Domič pridelek . . . Če jim vržete črešnjo, salutirajo, če je ne najdejo — jočelo. Enkrat grem pod noč v ta ogromen kompleks . . . Vse živali so že polezle v brilge . . . samo volkovi ne, celo ma-

dič . . . stope v vrsti z gobci skozi ograjo — potem pa begajo nemirno in slišno. Nekje v parku zalaja pes in mladi volkovi reagirajo na klic, odgovore na signal . . . Kai? . . . Kot odgovor? Njih oči se svetijo in gledajo me sovražno . . . Celo kruha ne sprejemo.

4.

Je v Berlinu nova moda. Najnoveljsa, »Mrežice«. So raznobarvne, modre, sive, rdeče, zelene, oranžove . . . vseh barv in nosijo jih vse glave, lepe in grde, one s kodrastimi lasmi in one, ki so gladko počesane. Trgovci, ki ga vpravšam, od kdaj so v modi, pove, da so bile izmišljene za letošnje poletje, za šport, za morska kopališča . . . Kot nadomestilo za čepice, popotne klobuke in slamnike. Ampak kaj hočete! Zenske! Zenske vedo, da jim pristojajo . . . In stanje samo petdeset mark. Zato jih vidite sedaj tudi na promenadah, v gledališčih — v jutru in zvečer. Blondinke nosijo svetlozelene ali sinje — ali pa celo rafinirano sive. Majhna koketa dekleta in velike, postavne blondinke ljubijo črno kot oglje, brunetke izvolijo rožnate, rdeče ali zlatorumene — one pa, ki imajo črne lase, se lišajo z viločastimi . . . Mreže . . . Mrežice . . . O, človek spozna kako hitro to spretno izrabljene kontraste . . . to harmonijo.

5.

In smisel za intenzivno učinkovitost. V nedeljo in na praznik mrgoli v Grünewaldu takih »mrežic«. In pod drevesom in v kavarni in pri dirki ali avtomobilu, povsod predejo misli pod tako mrežico — mrežo — jo polagajo in zavozljajo tesno. Gorje, gospoda, kolegi! Bolne in živiljenja trudne ženske roke predejo in izdelujejo te mrežice . . . za skromne groše . . . tako mi je dejal trgovec — veseli in živiljenja željne glave nosijo te mrežice — tako sem videl sam . . .

V Berlinu živi človek, ki me globočko prezira. On sicer ne ve, kdo sem ja, tudi jaz ne vem, kdo je on, a vsekakor vem, da me prezira iz dna svoje duše . . . Zadeva je bila ta-le. Sedim ja predpoldne v »kristalni kavarni« na koncu Leipzigerstrasse, pijem »mocca«, pušim »Fritz Mansarry« in čitam časopise. Pa pride gospod in sede k nasproti mi . . . In jaz čutim, da me nekdo opazuje . . . Gospod pri nasproti mi . . . Opazuje moje čevlje. So to cheviro-čevlji, polovičarski, temnorjavni — in imajo prav dostojno obliko — napol amerikansko . . . In gospod gleda moje čevlje, jaz vidim namreč izpod časopisa, da jih gleda in motri, potem iztegne svojo nogo in primerja. Sedaj vidim. Nosi žolte, špičaste »Shimany-

Počitniški film

(Berlin — utisi za pet minut.)

To poglavje bi pričel lahko zelo pikantno. Na primer — v Berlinu ne spim nobeno noč sam — ali podobno — in vse to bi odgovarjalo čisti resnici. Imam namreč — kako bi to dostojevno povedal — Imam namreč — stenice. In z njimi bijem ljut boj vsako noč — z zveplenkami. Izmišljujem si satanske muke. Okapam jih s svečo ali pa jih polagomo po svetopisemsko pečem. Boj konča navadno s porazom. Jaz bežim in se umaknem v nove pozicije — na mizo. Proti jutru pa zavzemam zopet stare. Da, da, tako je živiljenje. — Kaj govorim — take so stenice pri gospoj Unglaube, pri kateri stanujem in kateri plačam za te nočne zabave celo sto mark . . . Tako je živiljenje.

1.

Ko se tekoma prvega dne človek privadi bencina, ko se prluči zopet hiteti preko pasaž, mimo tramvajev, avtomobilov in ostalih vozil — potem postane prijetno. Prijetno za onega, ki si je velikega mesta žezele. Torej stopam po ulicah, po Friedrichsstrasse in »pod Lipami«. Na vogalih kriče prodajalci

kmetsko ljudstvo brez razlike strank, nego so gostom na čast priredili tudi razstavo najlepše živine in kmetskega erdija tovarne Melihar. Okrepčilu na sejnišču je sledil skupni obed v šoli kmetske družbe, pri kateri priliki so porazdelili domače kmete med srbске tovariše. Kakor prihod, je bilo tudi slovo ed narodno zavednili Št. Jurjanov. V Grobelnem je goste že čakal vlak z očenčanimi vozmi pravljenci z goste. Tudi vožnja po tej dolini je bila svečanostna vožna, zlasti na okrašeni postaji Šmarje. Ljudstvo in mladina je čakala ob progi ter goste pozdravljala s pristno slovensko iskrenostjo. V Rogatski Slatini je goste pozdravil najprej kmet Zurman kot predsednik sprejemnega odbora, nato župan Bizjak in gravnatelj zdravilič dr. Šter. Vse v zastavah. Zvečer sprejemna večerja pri »Stari pošti«, kamor je bilo vabljeno tudi mnogo okoličanov. Tu sta med drugim gostom napila tudi g. notar dr. Šorl in posl. Drobnič.

Rogaška Slatina — Maribor.

Dne 12. zjutraj je goste odpeljal poseben vlak iz Slatine v Grobelno, od koder so se poslužili dopoldanskega osebnega vlaka Ljubljana - Maribor. Že v ponedeljek je ob visokem stanju barometra ves dan deževal. Danes je barometer padel za 10 stopinj. Dež je vzdržal do prihoda vlaka. Južna železnica je dala razobesiti počez glavnega kolodvora in na postajnem poslopiju velike zastave. Sicer je bilo vse pusto in prazno niti na eni hiši od kolodvora do razstavnega prostora ni visela niti mala zastavica, kar je ne glede na ta obisk napravilo že od vsega početka razstave mučen utis na obiskovalce. Kolikor nam znano, je bilo okrašenje tega dela mesta že za otvoritev razstave določeno, pa se ni izvršilo, niti ne v čast srbskim gostom. To moramo pribiti, če komu prav ali ne. Vsaka tako prireditev naj bo vsaj najmanj popolna! Številna množica je čakala goste na peronu. Med njo smo videni razne dostojanstvenike. Izstopište goste je najprej pozdravil g. župan Grčar, gostom želeče najlepših utisov iz lepe zemlje na severni granici. Za njim je goste pozdravil g. dr. Rosina kot predsednik sprejemnega odbora, z dobro došli in zagotovljivijo, da je naša notranja iskrenost tem silnega, čim pomajkijevša se javila na zunaj — sad vplivov večstolne avstrijske germanizacije slovenskega naroda na severu. Nato sta govorila še prof. Majcen v imenu kmetijskih podružnic za okolico ter v imenu kmetskega ljudstva iz Slov. goric g. Lipovec. Nato je odzdravil vodja srbskih seljakov g. Vilo Radovanovič, ki je imel takoj prilike se prepričati o notranji iskrenosti sprejemnega, ki je omenil, da smo slovenski bratje in sestre Srbov še najbližji. Tedaj, kot bi se bil stajal led, je zavirkalo tudi slovensko srce, prekipevalo pa navdušenja. Narodno ženštvo je goste pozdravilo s šopki. Po sprejetju so goste odšli v državno vinorejsko šolo na oddih. Po 11. uri so se vrnili v obrtno razstavo, kjer jih je iskreno pozdravil predsednik SOD g. Novak, nakar so si ogledali razstavo. Gostje so bili presenečeni, kaj takega niso pričakovali v Mariboru. Posebno so se zanimali za razne kmetske in industrijske stroje, a najbolj je tudi ne prenenetila vtrarska razstava, ki je ob tej priliki prišla do svoje popolne veljavne. Po ogledu razstave je sledil banket v Narodnem domu. Po konsilu ogled državne vinarske in sadarske šole, kjer je v edem delu nastanjen, dočim je drugi del v vojni realki.

V spremstvu gostov se nahajajo razen že omenjeni g.: arhimandrit Serafin iz Skopja, vseč prof. dr. Jesenko, Ljubljana, nar. poslanec gg. Rajar, (ki je

goste spremil iz Beograda v Ljubljano), Mrmolja, svet. Trampuš in drugi. Že na predvečer je v Maribor dospel sekretarčnik ministra poljoprivrede g. Jovanovič.

Za spremstvo gostov v Ljutomeru itd. sta določena gg. vinarski ravnatelj Puklovec in ravnatelj drž. kmetijske šole Žmave.

Politične vesti.

= Pred uradniško stavko? Iz Beograda poročajo: Udrženje činovnika v Beogradu je dobrolo in invalidskega udrženja in od organizacije Jugoslovenskih uradnikov v Zagrebu poziv, da pripravi vse potrebno, da se priredi enodnevna demonstracijska protestna stava celokupnega uradništva v državi. Po informacijah v uradniških krogih je razpoloženje med bednim uradništvo v resnici tako, da je treba računati s stavko. Nadejamo se, da bo vlada vendarle ustregla zahtevam uradnikov, ki se res nahajajo v najskrajnejši bedi. Plačajte vendar uradništvo tako, da bodo mogli vsaj živeti! Ako bo uradništvo zadovoljno, se bo zboljšala tudi uprava, ki je danes skrajno slabia in nemali vzrok vsega nezadovoljstva.

= Nemci se pripravljajo! Bratislavski »Slovenska Politika« javlja iz zanesljivega vira, da je nemški »Kulturbund« razposlal tajno okrožnico vsem bivšim avstrogrškim častnikom nemške narodnosti, v kateri jih poziva, naj stopijo v češkoslovaško vojsko. V okrožnici se opozarja, da v kratkem poteče rok za sprejem častnikov v češkoslovaško vojsko, z bog cesar se častniki pozivajo, naj se nemudoma prigleže za vstop. Opozicija zaključuje: »Nujno potrebno je, da je v češkoslovaški vojski čim največ zanesljivih in požrtvovalnih nemških narodnih častnikov, ker ni daleč čas, ko bo nemški častnik v češkoslovaški vojski pripadla ista nalog, ki so jo imeli Čehi med svetovno vojno v avstro-ogrski vojski.«

= Romunski kralj odpotuje v Varšavo. Po poročilih »Intransigeante« iz Bokarešte odpotuje romunski kralj v Varšavo, da poseti načelnika Panstva Pišudskega.

= Rusija danes in jutri. »Times« javlja, da izide v Londonu v založništvu Mac Millana nova knjiga znanega ruskega državnika in voditelja bivše kadske stranke Pavla Nikolajeviča Miljkova pod naslovom »Rusija danes in jutri«. Knjiga je zasnovana na predavanjih, ki jih je imel Mikljukov tekom zadnjih štirih let o dogodkih v Rusiji v Ameriki.

= List »Principa«. V Subotici je jelo izhajati tehnik pod imenom »Princip«, kot glasilo organizacije jugoslovenskih nacionalistov. List izhaja vsako soboto in ga urejuje Ivan Pešut. V programu pravi, da je njegov cilj: zasigurati obstanek našemu narodu in državi, končno dovršiti delo ustvarjenja kulturnega in socialističnogospodarskega jugoslovenskega tipa in s tem pospešiti srednjeevropsko konsolidacijo in z rušenjem reakcije sluzilci bodočemu napredku človečanstva.

= Venzelos v Parizu. »Matine« poroča, da pride Venzelos v kratkem v Pariz. Venzelos bi se vrnil na Grško, če bi ga poklical sedanj prestolonaslednik, v slučaju da on postane kralj.

= Angleški listi o položaju na blizu vzhodu. »Times« piše v uvodnem članku o zvezni med kenalisti in boljševiško Moskvo. Moskva je pozdravila Angoro s sijajno zmago. Ta pa se je zavilila Moskvi ki je pomagala Angori v najtežjih časih. Moskva sama priznava, da postoji boljševiško - kenalistični

vajte vaše hčere — danes in še tri dni, ali »Večna zvestoba — samo en tedenski — Izgubljena nedolžnost — prvič v Berlinu.« — Med kinematografi blest »Ufa-palast«. To ni dvorana, to je gledališče — petkrat večje kot opera ljubljanska, z majhnim proscenijem, zastorjem — orkestrom. Tam se ne kaže film, tam nastopajo igralci. Trenutno je atrakcija — Chaplin, Amerikanski komik. Boljše, amerikanski klovni, ki s svojimi sicer res originalnimi špasi služi ogromne dolarje. Komik. Jaz nisem kompetenten. Jaz se rad smejem ... In kdor se rad smeje, naj gre gledat Chaplina, ki je res čudovito komičen dedec.

Ameriški tovarnar William Fox se je priprjal v Berlin z velikim vzorcni kofrom. Moj znanec me povabil k seansi, ki jo priredil Fox zastopnikom filma in filmske industrije. Jaz sicer nisem ne prvo, ne drugo — jaz sem črni pasažir pri predstavi. Kar se tiče teh filmov, pa naj so kostimirani ali psihološki — vsem manjka ono, kar bi po našem imenovali »evropsko«. Mnogo nasakov na solze, mnogo nasakov na smeh — a zaman. Vse skupaj je le pomp, mase ljudi, gigantičen Lunapark. Nemška filmska industrija si vzliči vseh tristo gigantičnih filmov gospoda Wi-

sporazu, da se Črno more izpremeni v nedostopno Zapadu rusko - turško morje. »Morning Post« pozdravlja sklep angleške vlade, ki pod nobenim pogojem ne odpokliče svoje vojske iz Carigrada in ne odstopi Traktije Turčilji.

= Volaski nemiri v Trakiji. Prevoz grške vojske iz Trakije v Malo Azijo je ustavljen. Med vojaštvom v Trakiji je prišlo na več mestih do nemirov. V Jedrenu je interniranih nad 200 vojakov in častnikov.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

Uravnavna Gradaščice.

Dne 11. t. m. se je vršil po Generalni inšpekciji voda v Ljubljani odrejeni obvod ozemlja in vodne proge Gradaščice od Bokavcev do Kolezije ter spodnjega toka Glinščice, da so se določile smernice in obseg nameravane uravnavne teh potokov ter osušitve do sedaj po njih zamočvirjenega sveta v občini Vič, Rožni dolini in v Trnovskem predmetnju. Nedavno se je namreč od interesentov izvolil pripravljalni odbor vodne zadruge na Viču in v Rožni dolini, katerega naloga je, da oskrbi potrebne načrte ter jim izposluje oblastveno odobrenje v svrhu ustanovitve imenovane vodne zadruge. Kakor znano, imata potoka Gradaščica in Glinščica v svojem dolinem toku osobito na cemelju viške občine tako majhen pardec, da zamočvirjata vsa ondotna zemljišča, kar ni samo v kmetijsko-kulturnem pogledu skrajno kvarno, marveč škodljivo tudi v zdravstvenem oziru. Vič, Glinice in Rožna dolina so se v zadnjih letih razvili v obsežna in številno oblikovana predmestia, ki bi morala že davno imeti moderno kanalizacijo. Leta pa je tehnično nemogoča, dokler se ne uravna in poglobi doljni tok Gradaščice in Glinščice, da zamore brezhibno obvljati odpadke in odvodne vode iz teh krajev. Glavno oviro hitrejšemu odtočku, posebno visoke vode, tvori jez v Koleziji, ki je že dolga leta hud trup peti vseh Vičanov. Vse prošnje in pritožbe pa so stale do sedaj brezuspešne. Posestniki ob Gradaščici nad količinskim jezom so morali gledati, kako jim delajo vsakoletne poplave na njih zemljiščih milijonsko škodo. Sicer rodovitven svet se ni dal kultivirati drugačnega kot travnike in še ti so bili zaradi zamočvirjenja manj vredni. Pri vsakem večjemu naluju je nastopila voda po klečih in tudi po hišah in stanovanjih na Viču ter poplavila celo državno cesto, da so se morali ljudje prevažati z vozmi. Preprečila je končno vsako obsežnejše gradbeno gibanje v tem zdravem in idiličnem okolišu, kjer bi se dale graditi idealne stanovanjske kolonije uradništva in delavstva, kakor to že kažejo poskusi ob Pasjem brodu. Te desolatne razmere je hotela mestna občina ljubljanska nekako petrificirati ter podaljšati menda v večnost s tem, da je hotela popolnoma obnoviti jez v Koleziji na ljubo ondotnega zanikrnega mestnega kopališča, o katerem se je izjavil uradni zdravstveni izvedenec, da bi se ga moralno čimpreje odpraviti, ker se steka vanj po odpadkih z Viča okužena voda. Proti tej obnovi jezu so se

uprli vsi interesi, na čelu jih županstvo občine Vič, ter zahtevali pri tozadnji obnavnati odstranitev jezu v Koleziji, poudarjajoč, da ne gre, gojiti umetno v neposredni bližini mesta močvirje kot igrišče komarjev in ogliščev. »Volaski nemiri v Trakiji. Prevoz grške vojske iz Trakije v Malo Azijo je ustavljen. Med vojaštvom v Trakiji je prišlo na več mestih do nemirov. V Jedrenu je interniranih nad 200 vojakov in častnikov.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju. »Daily News« poroča, da so turške čete skupno s Kurdi prodile v severno Mezopotamijo. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti več važnih pozicij in se umikajo proti Bagdadu. Ista poročila ima tudi »Evening Standard«. Angleška vlada je nemudoma podkreplila svoje čete in posilja močne zračne flotile. Oficijski krogi Angleške smatrajo, da ta akcija ni v zvezi z Angorom, temveč ima le krajevni značaj, vendar pa je vlada opozorila Francijo, da Turki zasedejo bagdadsko pot.

= Prodiranje turških čet v Mezopotamiju.

Cevljarska zadruga.

Cevljarska industrija se je dvignila v zadnjih letih do najvišje stopnje. Danes je popolnoma nepotrebno uvažanje iz inozemstva. Izdelki naše cevljarske industrije so ne le popolni, marveč naravnost umetniško izvršeni.

P. Kozina in Co., Ljubljana, Tržič, izdeluje moške in damske čevlje od preproste do najfinje vrste. Kdo ne pozna znamke »Peko« in njene solidnosti, trajnosti in elegancije? Tvrda je svoj obrat v Tržiču zadnje čase zelo razširila. »Peko« nadomestjuje danes prej iz Švica importirane »Bally« čevlje kakor tudi sedaj na našem trgu importirane čevlje iz Nemčije.

Mally in Demberger, Tržič, izdeluje moško, damsko in otroško obutve za širše sloje po nižjih cenah ter oddaja svoje dobro blago po vseh mestih Jugoslavije.

Ta kratek pregled naše usnjarske industrije in njenih glavnih obratov nam dokazuje, da je njen vsestranski razvoj v najboljšem teknu in da si v kratkem pridobi — poleg evropskega — svetovni svoj zasluženi sloves.

Gospodarstvo.

— g Trgovec in davčne fasile. S tem naslovom razmotriva »Trgovski liste« v št. od 12. t. m. težave in zadrege davčnih strank v sedanjih časih. Začenja s poudarkom, da se dandasne pogosto čuje očitek o pomanjkanju davčne morale.

Težavno je to poglavje na vsak način. In nikakor se tudi po našem mnenju ne sme povezati takih očitanj, ki jih le posamezniki včasih po vsej pravici in po splošnem mnenju zaslužijo. Da bi se pa kar en bloc metale take obodsobe na ves trgovski stai, bila bi bedarija. In to tembolj, ker naše finančne oblasti hodi svojo zelo premišljeno in preudarno pot in se ne ozirajo ne na levo in na desno. Imajo pač pred očmi le postavne predpise. O teh poglavijih, v primernosti dosedanja finančne, oziroma davčne postavodaje in njej seveda odgovarjajoče prakse, pa bi se marsikdaj dalo napisati opravičene principijelne pomislike. In prav tako pomislike poudarja »Trgovski liste«, ko trdi, da ima trgovcev in obrtnike pravico, v času duševne polnomocnosti zasigurati si svojo eksistenco za starost, za bolezen, za slabe čase in konjunkture itd. To je resnica, ki jo mora vsakdo priznati, zlasti pa oni, ki imata o državnih postavah utemeljeno pravico na penzijo in preskrbo v vsakem oziru. To opravljeno skrb in vsa razna nalaganja sredstev za neznanobodočnost in ves ta del dohodka, ki je namenjen za živiljenjski in eksistenčni rezervoar, morajo davčne postave in oblasti upoštevati pri poštenem trgovstvu. Treba je tedaj postopati individualno in pri tem brezobzirno udariti po nereelih elementih, radi katerih vzprisko sedanje, 87% dobika zasegajoče obodačne pošteni in pravilni skromni trgovci s svojimi odkritosrčnimi fasijami ne morejo, pa tudi ne smojetri. In boj zoper, recimo nehotne previsoko obdačenje je včasih v resnicu precejšnje trpljenje, precej dolgotrajna in utrudljiva križeva steza, po kateri le prav težko in počasi prideš do svojega cilja, do svoje pravice! To pa se zgodi mnogokrat radi tujih grehov, radi postopanja gotovih svojih sofiantov in brez vsake uradne krvide in počasnosti.

— Zgodovinska razstava slikarstva na Slovenskem v tehnični sredini šoli na Mirju ostane odprtta do inclusive 25. t. m., da se omogoči obisk tudi dijaštvu in delavskim slojem. Priredijo se tudi vodstva. Razstava je odprtta vsak dan od 9. do 1. in 2. do 6. Vstopnina 5 D, za dijake pod vodstvom v skupinah 2 D. Vodstva za delavstvo bodo naznanjena. — V petek (15. t. m.) popoldne ob 3. vodstvo za člane umetnostno — zgodovinskega društva. Razlagi konservator dr. Fr. Stel.

— Vinska razstava v Mariboru. Največjo atrakcijo na mariborski pokrajinski razstavi (od 8. do 17. septembra t. l.) tvori vinski paviljon vinarskega in sadarskega odseka slov. kmet. družbe v Mariboru. Tukaj je razstavljenih od 80 producentov, vinarskih zadrug in vinskih trgovcev blizu 200 raznih vin iz vseh okolišev mariborske pokrajine (bivše Sp. Štajerske). Na podlagi razstavnega kataloga si lahko vsak poišče vrste vin, za katere se posebno zanimal. Razstava je najbogatejša zbirka vin, ki jih je Slovenija do zdaj sploh videla, in noben strokovnjak oziroma vinski trgovec ne bi smel zamuditi prilike obiskati jo, ker nudi toliko zanimivega in interesantnega materiala, kar ker ga še sploh ni bilo nikjer nakupičnega. Vsa vina so se pred otvoritvijo razstave komisionelno preskusila in ocenila. Preskušna se je vršila po vinarskih okoliših. Vsa vina so se razvrstila po kakovosti in dejanski vrednosti v pet kategorij, in sicer: 1. V navadna namizna vina; 2. v boljša namizna vina; 3. lažja, za buteljke sposobna vi-

ra; 4. boljša buteljska vina in 5. vinske specijalitete. V prvo kategorijo se je uvrstilo 12 odstotkov, v drugo tudi 12 odstotkov, v tretjo 18 odst., v četrto 25 odst. in v peto 33 odst. vseh razstavljenih vin. Med specijalitete spadajo pod razstavno številko 3, 4, 6, 8 in 9 razstavljena vina Clotara Bouvierja v Gorjani Radgoni; nadalje 18 in 19 vin, zadruga »Ljutomerčan« pri Sv. Bolfenu; 25 Antonia Pukla v Mariboru; 33 Giure Valjaka v Mariboru; 42 in 43 Franca Zemliča v Mariboru; 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, in 52 Frica Zemliča v Ljutomeru; 62 Gašpara Gabeta v Špičniku; 67 Uprave Jareninski dvor; 80 Ignaca Supaniča v Vaignu; 90 in 91 Miška Srenčiča v Spuhli; 98, 99, 100, 101, 102 in 103 Franca Osterbergerja v Ptiju; 104, 106 in 108 Uprave posestev Štaj. hramnilice v Podlehniku; 114 »Vinarje« d. d. v Ptiju; 119 Antona Lipovška v Šmarjeti o. P.; 120 J. R. Pfrimerja v Mariboru; 130 Srečka Robiča v Limbušu; 148 Antonije Jagodič v Šmarju p. Ježah; 149, 150 in 153 Vinarskega nadzorništva v Mariboru; 161 Jakoba Zadravca v Središču; 163 Otmara Dirmayerja v Ormožu; 166 Roberta Košara pri Sv. Bolfenu; 174 graščine Vel. Nedelja; 176 in 177 Adolfa Stamen v Ormožu; 195, 196 in 197 Franca Miheliča v Zavrču. — Preskušne vin posameznih kategorij ter določitev najboljših vrst v posameznih kategorijih Še niso dovršene in se načnadno objavijo.

— Kmetijska razstava v Zagrebu. Od 17. do 23. septembra t. l. priredila v Zagrebu Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo veliko razstavo, na kateri bodo razstavljeni konji, govedi, zelenjava, sadje, in različna vina. Razstava plemenskih živali bo trajala od 17. do 19. t. m. in obeta bili naizmenevsi del. Razpisane so nagrade na najlepšega žrebcu K 10.000 plemenskih kobil K 10.000, kakor tudi na najboljšega bikha v kravu po 10.000 krom. Ker bodo gotovo marmikaterga našega kmetovalca ta razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji, zanimala, se obisk najtopleje priporoči. Prometno ministrstvo je dovolilo vsem udeležencem polovito vožnjo v Zagreb in nazaj. Vsak obiskovalec napiši na svoji vstopni žel, postavi cel vozni listek do Zagreba, tega ne odda pri izhodu na kolodvor, ker velja, ako je od gospodarskega društva na razstavi potren, tudi za nazaj. (Iz Zagreba dobivamo o tej razstavi notice, popolnoma nečitljive. Ako se reflekira na to, da priobčimo te notice, naj se nam pošljajo čitljive. Uredništvo.

— g Hmelj. Žatec Č. S. R. dne 11. septembra 1922. Kupčija neizpremenjeno mlačna. Nürnberg postala čvrstesi.

— g Taksa za vozove. Generalna direkcija posrednih poreza je dala z razpisom št. 20.473 z dne 17. avgusta 1922 glede plačila takse na vozove na vzmeth (sedih) sledile nova poštna: Ker morejo dobiti vozovi na vzmeth po svoji konstrukciji ali običajni (navadni) vozovi na vzmeth ali pa polsijakerski vozovi, je od tega tudi zavisno pobiranje takse in pobrati se mora v prvem primeru (navadni vozovi na vzmeth) samo pravljiva taksa, v drugem primeru (polsijakerski voz) pa pravljiva in letna taksa.

— g Svinjski sejem v Mariboru. Na zadnji svinjski sejem se je pričeljalo 109 svinj. Cene: mladi prasiči 5—6 tednov starci 370—500 K, od 7—9 tednov 800—900 K, 3—4 meseca stari 1500—1600 K, 4—6 mesecov stari 1800—1900 K, 8—10 mesecov stari 2200—3000 K, 1 leto stari 5000—5800 kron.

— g Kongres jugoslovenskih obrtnikov v Mariboru. V nedeljo popoldne se je v Mariboru v Narodnem domu vršil kongres jugoslovenskih obrtnikov, kateri je bil dobro obiskan od strani Hrvatov, prav nič od Srbov, maloštevilno od slovenskih obrtnikov, kar velja še posebno za domače obrtnike. Zastopani so bili: Savez Zagreb, Gjurgjevac, Glina, Varaždin, Ormož, Ljutomer, Ptuj, Središče, Celje, Šoštanj, Korčko, Novo mesto, Izostala je Ljubljana in to celo referent za važno poročilo dnevnega reda. (Temu je pač krivo, ker se velesejem in obrtna razstava vršila istočasno, ljudje pa ne morejo biti istočasno tu in tam! — Uredništvo.) Dnevi red: 1.) Prepoval uvoza za predmete, ki se v naši državi zadostno izdelujejo. 2.) Kako naj si pomaga obrtništvo k razvitku in napredku. 3.) O vzgoji obrtniškega naraščala. 4.) Stanovanjska naredba v škodo obrtnikov, v delavnici in obratne prostore. 5.) Bolniška blagajna in zavarovanje. 6.) Služnosti. Dnevi red je bil za kratko odmerjen čas preobšten in se tudi ni v celoti izvršil. Kongres je otvoril predsednik SOD. g. Novak, ki je tudi sam referiral o prvi točki dnevnega reda, ki je izvajala živahnego debata od strani več govornikov, med katerimi je zlasti ugajalo Izvajanje g. Bizjaka, Celje. O vzgoji obrtnih valencij je obširno poročal g. Zadravec. H kongresu se že povrnemo.

— g Dohava ovs. Dne 20. septembra t. l. ob 10. dopoldne se bodo sklenile v Intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu pismene neposredne pogodbe glede dohabe ovs za razne garnizije. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Pisalni stroji
ERIKA
The Rex Ko., Ljubljana.

Dnevne vesti.

V Lubljani, ane

13. septembra 1922.

katerim je bil vedno iskren prijatelj in svetovalec. Pokojnik je bil med ustavnitelji akad teh. društva »Triglave«. Bodim mu lahka tuja zemlja!

— Položnike prilagamo danes vsem cjenjenim naročnikom, katerim poteče naročniška koncem meseca ali pa je že potekla koncem avgusta. Prosimo prijazne obnovitve, da se dopolnjuje lista ne prekine.

— O zastrupljenem Amerikancu. Svoječasno smo poročali, da so zaprli vso družino kovača A. v Stični, ker je nastal sum, da je mlada kovačeva hčerka, ki se je pred meseci poročila z mnogo starejšim posestnikom-Amerikancom v Domžalah, zastrupila svojega moža. Soda preiskava je bila zelo dolgotrajna in vse je kazalo na to, da bodo ženo in nene roditelje končno morali izpuščiti zaradi nedostajanja dokazov. Kakor smo izvedeli, je Amerikančeva žena sedaj priznala, da je res zastrupila svojega moža. Mož je imel še nekaj nad 700 dolarjev, a se je hotel vrniti v Ameriko, ne da bi ženi izročil ta denar. To je nio in nene ljudi tako razkazilo, da so sklenili Amerikanca spraviti s pota, kar se je tudi zgodilo. Pri hišni preiskavi so našli zgoraj omenjeno vsoto dolarjev skrito v peči.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla v 75. letu starosti ga. Marija Klepec roj. Mišič, mati ljubljanskega odvetnika g. dr. Klepca. Blagi pokojnici ljub spomin, preostalem iskreno sožalje!

— Krško svoemu županu. Iz Krškega nam pišejo: Dne 9. septembra se je poročil g. župan Joško Pfeifer z gospicijo Štefko Rumperto, hčerkco velegledne mešanske rodbine. Na predvečer poroke je sokolska fanfara svojemu ustanovitelju in kapeliku priredila serenado in zaigrala tri nove izvirne komade, nevesti pa je poveljški zbor krške »Glasbene Matice«, za katere ustanovitev ima g. Pfeifer načvenično zaslugo, zapel kot podoknico tri krasne pesmi. Ob poroki jima je sviral v cerkvi krški salonski orkester. Vse glasbene točke je spremno vodil g. Vekoslav Čander. Na predvečer, kakor tudi na dan poroke, je streličje iz topičev oznanjalo krškemu mešanstvu in okolici, da se poroči velezasnlu in priljubljeni naš Joško z istotako spoštovanju in priljubljeno nam Štefko. Novoporočencema obilo sreč!

— Grand hotel Union, Ljubljana. V četrtek, 14. septembra, se vrši v veliki dvorani hotela Union velik vojaški koncert pri pogrenjeni mizi. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi R. Franc, ravnatelj in restavrat.

— Jugoslovenski dobrovoljec (trgovec), ki je brez stanovanja, se obrača do naprednik hišnih gospodarjev s prošnjo, da bi dobil stanovanje. Naslove sprejema upravništvo.

— Uboj pri Sv. Marijet ob Pesnici. V nedeljo zvečer so šli dva brata Belac in Jakob Gorup z Grujeve proti Sv. Lenartu prepevali. Pri gostilni Selšker v Močni so bili napadeni ob 22. let starega Karla Ribiča iz Grujeve in sicer je Ribič pričadal Jožefu Belcu z nožem smrtno ranov v prsa, da se je takoj zgrudil na tla. Tudi ona dva je zabodel z nožem ter ju smrtno-nevarno ranil. Pričevali so jih v Sv. Lenart, kjer jim je bil dr. Krumberger prvo zdravniško pomoč. Umrela so prepevali v mrtvnišnico. Bati se je, da bosta tudi ona odvadila umrla na težkih ranah. Morilca so že pričevali.

— Ubijalec — ubit. Franc Germovc, ki je dne 21. junija vracajoč se na nabora, v Hočah gostilnčarju Pristernku nož porinil globoko v prsa, da mu je moral žena nož izvleči, in ki je ogrožal še druge ljudi, je našel v nedeljo pri Sv. Martincu pri Vurbergu svoj žalostni konec. Razbili so mu glavo. Prepeljali so ga v bolničko, kjer je kmalu umrl. Germovc je šele pred kratkim prišel iz preiskovalnega zapora. Zločin se je izvršil baje iz maščevanja, ker je bil ubit Germovc velik pretepač.

— Nesreča. V Križah pri Kranju so se spašili konji Francišek Lončar. Padla je z voza in se na glavi močno poškodovala. Prepeljali so jo v deželno bolnico.

— Smrtna nesreča. Pristekli teden se je peljala kmetica Ivana Toplak iz Žižkarcev pri Sv. Barbari na visoko s senom načenem vozom in v naroci je imela 9 mesecov staro dete. Nenadoma so konji močno potegnili in dete je ušlo nesrečni materi iz rok ter padlo pod voz, ki mu je šel čez raven. Dete je bilo takoj mrtvo. Obupano mater so komaj rešili pred samomorom.

— Za slepe. Tvrda Anton Janežič v Ljubljani, Sv. Florijana ulica št. 14, je sklenila s Podpornim društvom slepih v Ljubljani pogodbino in izdeluje šolske zvezke vseh vrst v korist Podpornemu društvu slepih. Prosimo vse trgovce, kakor tudi roditelje, da pridno segajo po teh zvezkah in da na način pomagajo Izmed bednih najbednejših, ki bodo hvaležni vsem tem dobrotnikom. — Podporno društvo slepih v Ljubljani. Wollova ulica št. 12.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani v času od 3. do 9. septembra. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane izkazuje tole statistiko: Umrlo je 29 oseb, 12 moških in 8 žensk. Od umrlih je bilo 10 tujev in 10 domačinov. Smrtni vzroki: živilska slabost 3, jetika 3, zastrupljenje rane 1, otroška vročica 1, možganska krp 2, srčni hib 1, rak 2, drugi naravni smrtni vzroki 5. Smrtni poškodbe 2. V tem času se je rođalo 30 otrok, 16 moških in 14 ženskih. Naznani su morali: živilske bolezni: Skratilica 1, griza 1, otroška vročica 1 slučaj.

— Cela rodbina radi tativne obsojenja. Za veliko noč je bilo v hiši posestnice Levičnik v Pobrežju pri Ptui ukradenega velika množina svinjine (nad 60 kg). Osumljen je bil takoj bližnji sosed Ivan Straser, po počlincu tapetnik, ki je prišel za Veliko noč

— Gobe na ljubljanskem trgu. Zadnje dni pričajo velikanske množine najlepših gob na tukajšnjem trgu. Tej množini je pripisovati, da so cene tej priljubljeni jedi znatno padle. Prejšnji teden so jih prodajali kilogram po 30—40 K. dočim jih danes dovolj po 8—12 krom. Revnješki stoli jih hodijo pridno sami nabirat v okoliške gozdove, kar je gotovo še najcenejše.

— Sličica z veseljema... Priša je notri z visoko povzdigneno glavo, moderno oblečena, »Gospod ravnatelj, taká nepramnost!« Tako! Kaj pa je? Mesto nje se je oglašil sejmski stražnik. »Gospod ravnatelj, skozi egrajo je dala legitimacijo nekemu gospodu, ki pa nam je ušel. Ravnatelj: »Gospodčina, kdo je tisti gospod?« Ona: »Ga ne poznam. Včasih je k nam mleko nosil.« Ravnatelj proti str

domov. Orožništvo je še pravočasno zasilo skoro celo tativno v trenotku, ko so Strausovi hoteli ukradeno meso s svojim vred poslati k velikoučnemu blagoslovu. Sodišče je otožilo celo rodbino ter jo tudi obsođilo in sicer: Ivan Straser, ki je priznal, da je meso sam ukradel, obsojen na 1 leto, oče 3 mesece, mati 2 mesece, sestra 1 mesec, brat 6 tednov ječe. S sodbo seveda niso zadovoljni.

— Pretepaški pastirji! Preteklo nedeljo je nastalo med pastirji iz Sv. Andreja preprič, ki se je razvila v bitko. Seveda pri tem ni manjkalo kolov in nožev. Rezultat bitke je bil, da jih je več obležalo. Pastirja Alojzija Frasa pa sta njegova tovariša Avgust Peršovič in Josip Mihač z nožem tako obdelovala, da je moral v bolnico, ker je dobil sedem težkih poškodb z nožem.

— Zaklal ga iz ljubomnosti. Ivan Drunovšek, posestnikov sin iz Save pri Ljutiji in ruder Matija Smuk sta bila oba zabljeni v neko dekle. Ker pa je bila »punca« Drunovška bolj naklonjena, ga je v nedeljo zvečer ko je šel vasovat Smuk nenačoma napadel z nožem in ga s tako silo sunil v trebuh da so mu izstopila čreva. Drunovška so pripeljali v bolnico in je njegov stanje precej opasno. Smuk pa prenisi v zaporu o »nesrečni ljubomosti«.

— Vilo »Belo« na Bledu je, kakor čuješmo, kupila princenja Elizabeta, sestra naše kraljice Marije in soproga grškega prestolonaslednika. Vila je ena najlepših zgradb ob Blejskem jezeru.

— Porotne razprave v Mariboru. Dosedaj so določene trije teji razprave letosnjene jesenske porote v Mariboru: 18. septembra Marija Pivec, umor, zagovornik dr. Haas, Andrej Lichtenwalner, umor, zagovornik dr. Skapin, 19. septembra Koloman Sandor, umor, zagovornik dr. Kimovec, (25 prič), 21. septembra Alojz Polak, umor, 18 prič, zagovarja ga dr. Hojnig, 22. sept. Franc Zelenik, umor sina, 6 prič, zagovorniki dr. Pichler, dr. Koderman, dr. Sloka, Franc Založnik, rop, zagovarja ga dr. Sloka, 23. sept. Josip Jagodič, pozig, zagovornik dr. Rosina, 25. sept. Anton Grafoner, Ivan Grafoner, Mar. Dorfmüller, Peter Žemljač, Fr. Žemljač, Cyril Mihelko, vse radi umora. Predseduje teji razpravni sod, nadsvet. Pözega, zagovorniki so: dr. Juritsch, dr. Klimovc, dr. Srnec, dr. Gorišek, dr. Mühlner, dr. Irgolic, dr. Vablieta. Zaslisanih bo 45 prič.

— Reparski napad. Včeraj ponoči so v Mariboru trije vojaki napadli domov se Iz Razvanja vračajočega knjigoveza Josipa Prabla. Pri tem ga je udaril eden tako močno, da je obležal nezavesten. Lovop si ga opaloši do nazega in ga pustili obležati. Razen oblike in čevljev so mu včerji tudi 200 kron denarja. Nesrečnež, ki je dolgo časa živel v nezavesti, so prepeljali v bolnico. O napadatelih ni sledu.

— Sv. Jurij ob Ščavnici. Zadnjo nedeljo je imela tukajšnja podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda svoj občini zbor, kjer se je izvolil novi odbor pod predsedstvom dolgoravnega prejšnjega člana Matije Domajnika. Rodoljubi spomnute se naše po vojni spet oživljene podružnice, pomagajmo svojim ljudem, svoji deci, pomagajmo pod tulim jarom ječim bratom.

— Posojilnica v Vojniku je slavila pretekli mesec 25letnico svojega obstanka. Pri tej priliki je v dobrodelne namene razdelila 10.150 krov raznim šolam, občinam za revere, gasilnim društvom itd. V trajen sporin tega svojega slavlja je dočolila tudi 600 krov vsakoletne podpore (ustanovitev) enemu pridnemu učencu kake kmetijske šole (v prvi vrsti one v Št. Jurju ob Juž. Žel.). Pravico do te ustanove imajo kmetijski sinovi iz župnij: Vojnik, Nova cerkev, Šmartin v r. d. Frankolovo in Češnjice. Prešnje naj se do prvega oktobra vlagajo pri »Posojilnici v Vojniku«.

Kultura.

— Šentjakobski gledališki oder v Ljubljani, Florianska ulica 27/I. otvoril sezono 1922/23 s proslavo spomina desetletnice Aškerčeve smrti v soboto 16. septembra. Na vsporedje je spominski govor (g. Rud. Binter), deklamacije in recitacije iz Aškerčevih poezij (gdž. Mara Petričeva in g. Ante Gnidovec) ter enodejanka »Red sv. Jurja«, spisal A. Ašker. Na večer nastopil prvič novoosnovani Šentjakobski salonski orkester pod vodstvom g. Danila Bučarja. Priveditev je v prid Aškerčevemu spomeniku. V nedeljo 17. sept. se ves spored ponovil. Začetek vselej ob 8. uri zvečer. Predpredaja vstopnic v kavarni Zalažnik.

— Gledališče ljubljanskega velesemnja (9. dežela, hotel Tivoli). V sredo, dne 13. zadnja predstava. Na repertoarju so telepričljivljene točke: 1. Zbor bratov Zajcev. 2. Osem deklik, pa jaz sam. Nova pesemica »Kraguljci«. 3. Gora ni nora. Nove besede na isto temo. 4. Tango smrti in tako dalje. Novitete: 1. Ratapan; dramatično muzikalni prizor. 2. Mme. Lulu. Francoska pesem »Mormartre« v slikah. 3. Častuški, ruski komičen duet v slovenščini. 4. Vous dantez Marquise. Polnoč v starinskem gradu. 5. Nove dances modernes gg. Edite in Gaillarda in tako naprej. V slučaju slabega vremena se spored vrši v dvorani. Začetek ob 20% zvečer.

Glasbeni vestnik.

— Odbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon« naznanja, da se prične po enomesečnih počitnicah redno društveno delovanje z dnem 18. septembra t. l. Tega dne zvečer ob pol 8. naj se zbere ves zbor v društvenih prostorih. V zbor sprejemamo nove pevce in pevke, ki imajo posluh, dober glas, veselje do zborovega petja ali potrebo resnost za društveno delovanje ter ne sodelujejo pri nobenem ljubljanskem pevskem zboru. Priglaš se lahko v dne 14., 15. in 16. t. m. vsak večer od 6. do 7. zvečer v društvenih prostorih, Narodni dom, l. desno.

Sokolska.

— Jezdn odsek telovadnega društva »Sokol« Ljubljana vabi svoje člane, ki se želijo vežbati ali izpolnjevati v jahanju, da takoj, najkasneje do 30. t. m. pismo privajajo svoj pristop tajniku br. Milanu Sterlekarju nadoficijalu Mestne branilnice ljubljanske. Opozorjam nato, da se na poznejše privaje ne bomo mogli ozirati ter da se nihče ne bo smel udeleževati javnih nastopov, kdor ne prestane izpit pred komisijo. Zdravo! — Jezdn odsek »Sokola« Ljubljana.

— Sokol v Ljubljani naznana svojemu članstvu, da se vrši od srede 13. t. m. naprej telovadba članov na realni gimnaziji. Pričetek ob 8. zvečer. — Zdravo!

Turistična in športna.

— Nogometna tekma. V nedeljo 17. t. m. se vrši v Ljubljani na igrišču SK Ilirije podsezavna reprezentanca nogometne tekme Zagreb - Ljubljana. Tekma bi se imela vršiti že preteklo nedeljo, toda se je morala radi raznih ovir preložiti na nedeljo 17. t. m. Izgleda na časten rezultat s tem močnim moštvo sicer trenutno niso najlepši, toda upajmo vse najboljše.

Društvene vesti.

— Triglavanski zbor. V nedeljo dne 17. t. m. se vrši v Laškem zborovanje starišč in aktivnih Triglavjanov. Spored je sledi: Po prihodu popoldanskih vlakov iz Maribora in Ljubljane se vrši ob 3. popoldne v prostorju g. Henkja sestanek delegatov starejšinske zvezze, centrale in obeh podružnic. Po sestanku je istotam zborovanje vseh starejšin v aktivnih Triglavjanov. Zborovanje zaključi družben večer, katerega prireditev gospodčine v Laškem. Na zborovanju se bo obravnaval med drugim tudi poslovnik, posebno razmerje centralne podružnice in podružnic med sabo. Nadalje se bo fiksiralo programatično stališče »Triglava«. Udeležba za vse Triglavne obvezna in prijetljiva pa vabljeni in dobodo.

— JAD. »Triglav« v Zagrebu poziva vse svoje člane, kakor tudi člane dunajske in ljubljanske podružnice, da se udeleže »Triglavanskega« zabora, ki se vrši dne 17. t. m. popoldne v Laškem. Ker se bo razpravljalo o zelo važnih programatičnih stvareh, je udeležba obvezna. — Odbor.

— Tečaj živilj jezikov, ki se se vršili lansko in predlansko leto pod vodstvom g. J. Jeraša, se nadaljuje v tekočem šolskem letu v zgradič Čeckovnega urada, pričetje. Vpisovanje vsak dan ob pol 6. zvečer. Opozorjam na tozadevne oglase v našem listu.

Knjigovost.

— Nova Evropa od 11. septembra prinaša tole vsebino: Odabiranje je napredak. (L.) Naš zadatak. (J. Smoladka.) Naš politički život. (Dr. Mitkovč.) Centralizacija in decentralizacija. (Milutin Jakšić) Mesto političkog in ekonomskog progleda: Politika readjustiranja u Sjedinjenim državama. (I. Lapiš-Vukić) Pozorijni pregled. Knjige in liste.

— Srpski književni Glasnik od 1. septembra prinaša tole vsebino: El sentimiento tragic de la Vida, Tin Ujević. — Kočaš. Djordje Diamel. — Nikad, Dragutin M. Domanić. — Prosjak u podne, Gvido Tartalja. — Stara devojka, Gvido Tartalja. — U. Predič: Car Lazar, Dušan Vasiljev. — Iz kineske literike, Vang - Bei. — Slike i prilike iz nedavne dubrovačke proslasti: dum Ivan Stojanović. — Josip Berša. — Peter Kočiču in memoriam, Milan S. Jovanović. — Srednja linija, Božidar Vlašić. — Anketa o srbsko - hrvatskim odnosima, dr. Dušan Pešić. — Vojni pregled. — Ekonomske pregled. — Politički pregled. — Ocene in prikazi. — Beležke.

— Jugoslavenska njiva. Primili smo i broj II. knjige Jugoslavenske Njive, koja će odsad, da bude u svim pitanjima našega javnega života aktualnija, izlaziti če dva puta mesečno. Redakciju je preuzeo g. Juraj Demetrović koji poziva na suradnju s intelektualce, voljne da rade oko koncertacijskih pozitivnih jugoslavenskih energija. Prvi broj donosi načiniljiviji dio »Iz dnevnika« IVE Vojničica gdje se crtaju dani preokreta; za tim studiju M. Pavlovića. — Nacionalizam Jovana Škerlića, odličan esej »Predstvaranje nove škole« iz pera prof. D. Szaboa te literarnu studiju »O renesansi antikne drame« od dr. V. Vižetića. Od pjesnika javlja se prvi put Milislav Mihajlović, koji je nedavno predanom simboličkom groteskom »Varka« pobudio življeno zanimanje u Narodnom Pozorištu. U bogatom pregledu mačitav niz ocjena i prikaza iz područja umjetnosti: nauke i socijalnog života. Preplata za II. knjigu Jug. Njive iznosi 48 dinara, a poletini broj 6 dinara. Preplata se šalje Upravi Jug. Njive Zagreb, Maravska ulica 30.

— Nove šolske knjige. Začetkom tekočega šolskega leta, najpozneje do konca meseca oktobra, izdejo slediće učne knjige v zalogi Jugoslovenske knjižarne: Pajk-Kržišnik, Zemljepis za srednje šole, I. del. Sturm, Francoska vadnica II. letnik. Stroj, Kratka zgodovina katoličke cerkve. Bajuk, Pevska šola. Brinat, Zgodovina za meščanske šole. I. del: Stari in srednji vek. Brinat, Zgodovina za meščanske šole, II.

del. Novi vek. — Med šolskim letom pa izdejata še nadalje dve učni knjigi: Anton Mešnik, Domovinozanstvo za IV. razred srednjih šol. Paik - Prijateli, Zemljepis za srednjo šolo II. del.

— Najraznovrstnejše knjige slovenske, srbohravščine, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške izposoja vsak delavnik od 5. do pol 8. zvečer šentjakov pot (Koncem Florijanske ulice, električno postajališče) Na rapolago popolni imenik knjig. Kupejmo se knjige po najvišji ceni.

Solstvo.

— Na državnem Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani. Turjaški trg št. 6/II. se prične redni pouk na petek 15. septembra. Vpisovanje se bode vršili od 12. do 14. septembra, predložiti je krstni

list in zadnje šolsko spričevalo. Učenke so redne učence in hospitantke, to so žene in dekleta, ki imajo manj časa za pouk na razpolago. Učile se bodo sledče tehnik: kličljana in šivana čipke, všivanje platna v čipke, belo in pisano vezenje, toledo, fillet, biserna dela in lasne mrežice. Pouk je brezplačen. Vpisnine in šolnina ni. Vnajnji učenek se preskrbi znižana voznina na zeleznicah.

— Gospodinjska šola v Šmihelu pri Novem mestu prične novo šolsko leto s 16. oktobrom t. l. Šola je šestmeseca in traja pouk do 15. aprila 1923. V njo se sprejemajo notranje in zunanjé gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 1. oktobra t. l. pri vodstvu gospodinjske šole v Šmihelu, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila glede preskrbnih itd. Prošnjam je pričenjati rojstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Telefonska in brzjavna poročila.

ZAROTA MADŽARSKIH ČASTNIKOV.

Imeli so namen usmrstiti rom. kralj. rodino in kralja Aleksandra.

O zaroti, ki so jo zasnovali madžarski častniki proti romanski kraljevski rodbini, proti našemu kralju in predsedniku Češkoslovaške republike dr. Masaryku, javljajo iz Bukarešte tele podrobnosti: Takoj po poroki kralja Aleksandra so v Bukarešti dobili v roke dokaze, da so člani društva »Probujajočih se Madžarov« poslali v Beograd in Bukarešto več častnikov z nalogo, da umore kralja Ferdinandina in njegovo rodbino. Že ob poročnih svečanstvih so jugoslovenske obmejne oblasti v Beogradu, Subotici, v Novem Sadu aretirale več madžarskih častnikov, med katerimi je bil tudi nadporočnik Balla. Ta je pri zaslišanju priznal, da je imel namen umoriti kralja Aleksandra ali pa romunskega kralja Ferdinandina. O tem so bile takoj obveščene romunske oblasti. Komunska policija in žandarmerija sta takoj uvelde najstrožje nadzorstvo na madžarsko - romanski meji in poizvedbe so dognale, da se je na Madžarskem v rešnici zasnovala zarota, ki je imela namen, umoriti kralja Ferdinandina in vso njegovo obitelj. Atentat bi se imel izvršiti v Bukarešti dne 3. t. m. ob pričetki ondote konjiske dirke. Zarotniki so imeli načrt razstreliti kraljevsko tribuno na dirkališču, aki bi se pa to ne posrečilo, pa kraljevsko palačo v Bukarešti ali pa kraljevi dvorec v Sinaju. Zarotniki so odpotovali v Romunijo iz Pešte pod vodstvom kapetana Turocza. Ker je bila obmejna policija o vsem počuena, je del teh častnikov aretirala že na meji, druge pa v Bukarešti, v Cluju in v Oradea Mari. Vsi ti častniki so takoj priznali, da so imeli namen izvršiti atentat na kralja Ferdinandina. Kapetan Turoczi in njegova dva spremjevalca, ki so bili prav do dolčen, da izvrši atentat, so prišli skrivaj preko meje brez potnih listov in so prinesli s seboj 14 kg ekrazita, več revolverjev in 200 tisoč lejev v gotovini. Te je policija aretirala v brzovlaku med Oradeja Maro in Clujem. Pri aretirancih so našli vse zgoraj navedene stvari, zato tudi Turoczi v točnem niso nič tajili, marveč so v celem obsegu priznali, da so namerni izvršiti atentat.

— Budimpešta, 12. septembar. (Izv.) Madžarski korespondenčni urad je izvedel iz uradnega vira: Z ozirom na vest o komplotu, naperjenem proti romanskemu kralju, ki ga je razkrila bukareška policija, se je madžarski poslanik v Bukarešti obrnil na romunskega vladu s prošnjo, naj mu takoj izroči imena vseh aretiranih zarotnikov v svrhu, da madžarska vlaža napravi vse potrebne korake, da se pojasi namegovani zločin. Ugotavlja se, da romunska vlaža doslej na to prošnjo še nima nobenega odgovora madžarski vladni.

— Budimpešta, 12. septembar. (Izv.) Madžarski korespondenčni urad je izvedel iz uradnega vira: Z ozirom na vest o komplotu, naperjenem proti romanskemu kralju, ki ga je razkrila bukareška policija, se je madžarski poslanik v Bukarešti obrnil na romunskega vladu s prošnjo, naj mu takoj izroči imena vseh aretiranih zarotnikov v svrhu, da madžarska vlaža napravi vse potrebne korake, da se pojasi namegovani zločin. Ugotavlja se, da romunska vlaža doslej na to prošnjo še nima nobenega odgovora madžarski vladni.

— London, 12. septembar. (Izv.) Društvo vodstvo je v Ateni javlja, da je severna grška armada popolnoma uničena. Zadnje ostanke grške armade je Kemal paša razobil pri Kyadasiji, jugozapadno od Smirne. Grški poraz v Mali Aziji je tako velik, da se lahko upravičeno trdi, da grška armada v Mali Aziji ne obstaja več.

— London, 12. septembar. (Izv.) Reuter javlja iz Aten: Ostanki grške vojske so poslali kralju Konstantinu brzjavko, v

Zenitna ponudba.

Učiteljica z majhnim posestvom se želi poročiti. Dopis pod „Dobra ženica 7569“ na upravo Slov. Naroda. 7569

Sprejme se gospodična

z večletno trgovsko prakso v blagajno pri tvrdki LUD. KUHARIC, trg., Ormož. Ozira se samo na starejše moči. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. 7571

Dijak

išče sobo s hrano ter vso oskrbo pri boljši rodbini. Ponudbe pod „Plačam dobro 7555“ na upravo Slov. Naroda. 7555

Hlapce

za teške konje išče mestna pristava. Cesta na Kodeljevo 8. Stanovanje in hrana v hiši. 7518

Na prodaj

2 orala bukovega lesa na rastlini na Semeniču, pol ure od postaje Semenič. Matija ŠEPAHER Semenič. 7570

Mizarski vajenec

se sprejme, event. tudi na hrano. Ponudbe na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 7559

Kavarna Central

Sv. Petra nabrežje ob Zmajskem mostu.

A. Feldstein

galanterijska knjigoveznička Ljubljana, Vidovdanska cesta 12 (prele Radetega cesta).

Položimo dar slepim na oltar!

Podporno društvo slepih Ljubljani, Wolfova ul. 12.

Veletrgovina z vinom

Barbit & Radonjič Ljubljana, Sp. Štak.

A. Sušnik

trgovina z železnino, Ljubljana, Zaloška cesta

Čevlji - obuće na veliko

Aleksander Oblat

IV. Petra cesta 18 in 28

Potritim srcem naznanjam, da je naša dobra, ljubljena soproga, mati, stara mati, tašča, gospa

Marija Klepec roj. Mišić

po dolgi mučni bolezni v 75. letu svoje starosti danes umrla.

Pogreb se vrši v četrtek, dne 14. septembra 1922 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Ravnikarjeva ul. št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

v Ljubljani, dne 12. septembra 1922.

Žalujoči ostali.

PAPIR NA DEBEO!**TVORNIŠKA ZALOGA!****„LIPA MILL“**

konfekcijski papir, kuverte in vse vrste drugega papirja, papir za pakovanje itd.

Cigaretni papir:

Abadie, Club, Samum, Golub

A. LAMPRET, PAVILJON E 30

Ljubljana, Kročev trg 10.

Kupi se

manjša trgovska hiša na deželi v prometnem kraju Slovenije ali se vzame v najem. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Dežela 7557“.

Uradnica

je prazno ali mebljano sobo s hrano ali tudi brez nje. Ponudbe pod „I. K. 7560“ na upravo Slov. Naroda. 7560

Za učenko

išče vstopiti 15 let starča obrtnika v kako trgovino z manufakturo ali splošno. Dovršila je mešančino in eno obrtno solo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7572

Prodam posestvo

40 oralov, travnik, gozd in njive za 35 imenkov posestve. Proda se iz proste roke. Cena po dogovoru. Vpraša se pri Michael Pirman, Bočkovo p. Nova vas pri Raketu. 7565

Proda se

v prijetnem trgu na Dolenskem sadni vrt s približno 70 drevini in nekaj vinograda. Poleg tudi še skoro novo zdano poslopje, iz katerega se da napraviti hišica. Pravljivo za privatnika ali upokojenca. Cena 150.000 K. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7564

Mizarski delovodja

energičen, sposoben, vajen Mizarskim strojem ter lokomobili, se išče. Hrana in stanovanje pri podjetju. Ponudnik s primerenim kapitalom se sprejme event. potih družabnik. Ponudbe pod „Uveljavljena lesna trgovina 7561“ na upravo Slov. Naroda. 7561

Skladišče

v sredini mesta, prostorno, za vsako vetrinovno pravljivo, se odda s soudežbo in primernim kapitalom. Dopisi pod „Skladišče 7562“ na upravo Slov. Naroda. 7562

Veliko posestvo

je na prodaj v Kamnici pri Mariboru št. 71, obstoječe iz vinograda, njiv, gozdov ter travnikov, skupno 55 oralov, dalje 5 hiš z enim do dvema stanovanjema, 3 vozovi, enim plurom, brano itd. — 4 krave z 1 telico, 2 junca in za 150 hiš sodov za vino in stiskalico za jabolčniki. Proda se tudi polovico predelka vina, jabolčnika itd. Ponudbe na g. Bončič Ivan, Kamnica 71. 7573

Razglas

Pokrajinska uprava je dovolila, da se vrše nadomestni semnji za živilo, konje in drugo blago in sicer dne

19. septembra v Trebnjem, 3. oktobra v Veliki Loki, 12. oktobra v Št. Lovrencu. Ker je pri nas dosti in dobre živine, vabimo kupce.

Gospodarski odbor Trenje, Vel. Loka, Št. Lovrenc.

Sprejmem

na stanovanje in hrano srednjebolca, Rimski cest a 7/1. 7556

Celotna postelja

in omarica za perilo se proda v Spod. Šiški, Železniška ulica, v novi hiši.

Dijaki

nizjih razredov se sprejmejo na hrano in stanovanje blizu realke. Poizve se v upravi Slov. Naroda. 7556

Zelo dobro izvrsena strojepiska

z večletno pisarniško prakso, več slov., srbo-hrvatskega in nemškega jezika, išče primerne službe in to najprej v kaki banki. Naslov pove uprava Sl. Nar. 7567

Iščem 25.000 Din.

posilja proti dobrimi obrestim, ter proti okrnjiblji na prvo mesto nove stavbe. Naslov pove uprava Sl. Nar. 7540

Prodam

svoj izvrstni gramofon z mnogimi pločami (opera, opereta, kralje, valček, humor) ter nov damska plašč iz črna pliša. Naslov pove uprava Sl. N. 7519

Dva dijaka

srednjebolca sprejme na hrano in stanovanje profesorjev obitelji. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7548

Posestvo.

kmetiško posestvo iščem v najem z vsem kmetiškim orodjem vred. Ponudbe pri tem kmetiških oseb. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7564

Bilance zmožno

knjigovodstvo, ki docela dobro obvlada nemško in hrvatsko korespondenco, sprejme z dobro plačo Dioničko društvo za Industrija creva, Subotica. Lastnorodno pisane ponudbe z zahtevo plače na gornej naslov. 7541

Magister pharmacie

starški, išče stalno mesto oziroma prizorati v državi SHS, govori slovenski, hravatski, nemški in italijanski. Adresa v upravi Slov. Naroda. 7549

Natječaj.

Prometna banka d. l. v Ljubljini traži UPRAVNIKA sa nastupom odmah ili po dogovoru. Oferte se na nazнакom referenca, plate se s svetodobzama o dosedanjem zaposlenju neka se pošlje do 30. septembra 1922.

40 m

zelo finih suhih bukovih drva na prodaj po 150 Din metar. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 7547

Mlačja pisarniška moč

z dobro čolsko izobrazbo ter znanjem nemščine in hravčine (Zeli se tudi Italijančina, ki je pripravna tudi semterja za potovanje), dobi lahko trajno mesto pri uglednem industrijskem podjetju. Ponudbe pod „Ständige 105 II-D-1“ na Interreklam A. G., Zagreb, Ilica 21. 7554

BLUZE

spodnja krilla, predpasniki, stezniki

naiceneje pri:

A. ŠINKOVIC masl.

K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 10.

Anton Steiner

mestni tesarski mojster

v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela,

kakor strelne, kopalne, stolpe, mo-

stove, vrtni utice itd. Parna žaga z

vsemi stroji za obdelovanje lesa. 7556

Traži se liječnik (lijekar)

doktor cijelokupne medicine za šumu jednog velikog poduzeća u Kraljevinu Srbu, Hrvatu i Slovenacu. Dotični rečitanci moraju biti državljanin Kraljevine SHS, imati dozvolu za izvršenje liječničke prakse u našoj Kraljevini, imati nekoliko godina liječničke prakse te biti vješt srpsko-hrvatskom jeziku. Ponudne se naznakom rlače (uz besplatni stan, ogrevaj i rasvetu) te roka, kada bi mogao dužnost nastupiti neka, se uprave na upravu Slov. Naroda pod „Sumski liječnik 7466“. 7466

Zavite za vrade v vseh velikostih.

Zavite za vrade v vseh velikostih.

Najfinejše čajne mešanice

Zaloga klavirjev in pianinov
načrtovani tovarni Bösendorfer, Czapek, Ehrbar,
Fischer, Schweighofer, Original Stingl itd.
Tudi na obroke.
Jerica Mahad, roj. Delenc, Ljubljana, Hillerjeva ul. 5.

Včela množina pristnega ljutomerskega, jeruzalem-
skega, ter sploh vsakovrstnega sortiranega vina v
vsaki množini se dobi po najnižjih dnevnih cenah.
MIHAEL BREZNIK, vinska trgovina
Libanja pri Ormožu.

Vestne raznašalke lista sprejme „Slovenski Narod“

Strojno, cilindrsko, plinovo olje, bencin,
petrolej, parafin, tovorno mast ter teh-
ničko-industrijske potrebščine

A. LAMPRET
Reprezentanca Standard Oil Com-
pany of New York
Ljubljana, Krekov trg 10 — Telefon 247
— Paviljon E 30 —

Manufaktura na debele
M. HRIBERNIK, Ljubljana, Šodna ulica št. 6.
Velika zaloge in izbira.
PAVILJON „H“ št. 329.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilerija
V. MORPURGO

SPLIT —

Vtemeljena leta 1879. od Vida Morpurgo.

PRVORAZREDNE SPECIJALITETE:

Maraschino „SELECT“, Maraschino „ALBA“, Cognac „DALMATIA“, I. Medicinal-Cognac „DALMATIA VIEUX“, CRÈMES DOUBLES.

Zraven tega vsakovrstni NAJFINEJI LIKERI.

Zgajanje: DROPOVICA, ŠLJIVOVICA, BOROVICA, RUM, MASTIKA itd: Ekstrakt od ma-
raške (dalmat. višnje) za tovarne likera, prelnéea, bonbona, za slastičarne — (sve-
tovni izvoz). Ekstrakt od CHERRY-BRANDY, PUNCH-A itd.

Vetezeljem paviljon G št. 241.

Zastopnik Adolf Kordin, Ljubljana, Betovnova ulica št. 9.

Informacije daje Hrv. - slav. gospodarsko društvo k. s. z. u Zagrebu.

Gostioničari!

Prvakinja hrvatsko-slavonska vina svih
vrsti mogu se u svim količinama jeftino
nabaviti na

Hrvatsko-slavonskom vinskem sajmu

u Zagrebu od 17. - 23. IX. 1922.

v paketih, znamke „Buddha“, so priznano naj-
boljše, dobijo se povsod.

„Tea Import“ družba z o. z., Ljubljana, Šodna ulica št. 2.

Kupimo
vseh vrst prazne steklenice
od konjaka.
„ALKO“ veletrgovina Žganja
družba z o. z. Ljubljana, Kolizo.

Broj 200 7420

Dne 25. septembra 1922. prodavati će se putem javne us-
mene dražbe ovogodišnji prirod krumpira sa 14 jutara. Dražba
počinje u 3 sata poslije podne u uredu vlastelinstva u Čakovcu.
Dostalac preuzimlje krumpir odmah iz vadjenja, postavno
kolodvor Čakovec.

U slučaju nepopolnega odgovarajuće cijene pridržaje si uprava
pravo odgode dražbe.
Žaobina 80.000 K.

Državni komesar nad imovinom
vlastelinstva E. Festetića u Čakovcu.

Čakovec, dne 6. septembra 1922.

**Šolske knjige
in potrebščine za vse šole
priporoča**
Narodna Knjigarna

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“.

Sprejmem zastopstvo

solidne tovarne mesnih konzerv in slič-
nih proizvodov s skladisčem za Zagreb.
Ponudbe prosim na Skladište bješlav-
ske tvornice suhomesne robe Zagreb,
Sudnička ulica 11.

BERSON

Gumiljevi podpetniki

in

podplati

vam ohranijo obu-

tev trajno in

elegantno

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem
ter na veliko pri-

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Vizitke, kuverte in pisemski
papir s firmo kakor usako-
:: ursne druge tiskovine ::
izvražuje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Industrijalci.

Hidrocentrala d. d. „Zeleni Vir“ v Skradu na
željezničkoj pruzi Zagreb — Sušak

imade raspoloživih 500 HP

koje želi dati Industrijama u zakup. Radničko pitanje povoljno
zemljišta za Industriju nalaze se u samome mjestu. Sve
pobliže upute kod uprave d. d. „Zeleni Vir“ v Skradu.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domaću uporabo, kakor tudi za industrijska
podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domaću
uporabo, kovački premog, crni premog in jojčne brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/I.